

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950 június 25. vasárnap.

ÁRA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 146. SZÁM.

A békeharc állandó feladat

A stockholmi békeértekezlet után világszerte új szakaszba lendült a békéért folytatott küzdelem. A Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának stockholmi ülészaka felhívásában nagyfontosságú kérdést tűzött a népek elé. Ez a kérdés pedig az atomfegyver mint tömegpusztító eszköz betiltása és az atomfegyvert valamely ország ellen elsőként alkalmazó kormány háború bűnössé nyilvánítása.

A stockholmi békefelhívás új feladatok elé állította hazánkat a békevédelmi harc széles tömegmozgalommá való fejlesztésében. A több mint 17.000 békevédelmi harcibizottság mozgósította Népköztársaságunk tömegeit a békéért folytatott harcra, amely harc az egész országban az üzemekben, gyárakban, irodákban és a dolgozó parasztság körében óriási lelkesedéssel bontakozott ki. Hazánk kétkézi és szellemi dolgozói megértették az idők szavát: otthonaik nyugalmát, verejtékes munkájuk gyümölcsét, a népi demokratikus rendszer vívmányait, szabadságukat és életüket csak úgy biztosíthatják ha határozottan harcolnak a Szovjetunió által vezetett hatalmas békeháborúban. Ezért aláírásukkal is kinyilvánították azt, hogy küzdenek és küzdeni fognak a béke megvédéséért.

A békefelhívás aláírásával azonban nem szűnt meg hazánkban sem a békéért folytatott harc. A békefelhívás aláírására indított mozgalom folyamán létesült békevédelmi harcibizottságok az aláírásgyűjtés befejeztével nemcsak, hogy nem szüntették meg, hanem ellenkezőleg, fokozták tevékenységüket. A békevédelmi harcibizottságok kimagasló sikereket értek el eddig és ezek a sikerek világosan rámutatnak arra, hogy a Román Munkáspárt szava mély megértésre talált a dolgozók körében. És kitűnt az is, hogy népünk kíméletlen gyűlöletet érez az új háborúra uszító angol-amerikai imperialisták és csatlósai ellen.

A békevédelmi harcibizottságok városon és falun egyaránt mozgósító és felvilágosító munkát végeztek. A kisküküllőmegyei Székfalva község békevédelmi harcibizottsága például felvilágosító munkával elérte azt, hogy 800 dolgozó írta alá a békefelhívást. A kolozsmegyei Kőhölki község békevédelmi harcibizottságának munkáját támogatták a (MNSZ) szervezet utcafelelősei is, akik házról-házra járva felvilágosító munkát végeztek a dolgozó földművesek körében. Ennek a felvilágosító munkának eredményeként a köbhölki dolgozó földművesek a kitűzött határidő előtt végezték el az első kapálást, a többi mezőgazdasági munkát pedig jól és időre teljesítették.

Igen értékes és figyelemre méltó munkát végzett a RDNSZ tordai szervezete, amely önkéntes munkások szervezésével kapcsolódott be a békeharcba és ennek során a megyében 31 ezer nő összesen 52.603 önkéntes munkórát végzett. Torda város női pedig utcaik szerint egymással versenyre kelve fejtették ki önkéntes munkát.

Besztercén az „Incaltăminte” kisipari termelőszövetkezetbe tömörült dolgozók is ered-

ményes munkát végeznek a békevédelmi harcibizottságok keretében. Hetenként megtartott üléseken az angol-amerikai imperialisták háborús terveit leleplező előadásokat tartanak és ezzel a békehare fokozására mozgósítják a dolgozókat.

Tovább folytathatnánk a felsorolást, mert a többi 17.000 békevédelmi harcibizottság döntő többsége ilyen pozitív eredményekkel dicsekedhet. Vannak azonban olyan békevédelmi harcibizottságok is, amelyek nem értették meg a békéért folytatott harc fontosságát és azt gondolják, hogy az aláírásgyűjtési kampány befejezésével feladatukat teljesítették. Így például a kisküküllőmegyei Székfalva község békevédelmi harcibizottsága elkáult az elért sikereken és ahelyett, hogy tovább dolgozna, a babérain pihen és nem fejt ki semmiféle tevékenységet a tömegeknek békeharcra való mozgósításában. A kolozsmegyei Mákfalva és Méra békevédelmi harcibizottsága pedig egyáltalán nem dolgozik.

A RNK állandó békevédelmi bizottsága a békéért folytatott harc fokozására szólítja hazánk dolgozóit. A békevédelmi harcibizottságok feladatát tűzi ki a felvilágosító munka elmélyítését, amelynek során különös figyelmet kell fordítani a falusi lakosságra, különösen az aszszonyok, városokban pedig a háziasszonyok, valamint azoknak a közéleti személyiségeknek a békevédő szerepére, akik még nem kapcsolódtak be a békéért folytatott hatalmas harcba. Ezt a felvilágosító munkát pedig embertől-emberig, háztól-házig történő meggyőzéssel kell végezni.

A békevédelmi harcibizottságoknak és minden dolgozónak könytörtelenül le kell leplezniük az ellenséges elemeket, akik rémhírek terjesztésével vagy bármilyen módon megakadályozzák a békéért folytatott küzdelmet. A RNK békevédelmi harcibizottságai szeptember első felében tartják első kongresszusukat, amelyre már most mozgósítani kell a dolgozó tömegeket.

A békéről nem elég csak beszélni, a békéért harcolni kell. A békéért harcol az üzemek és a gyárak munkása munkapadjánál, amikor az állami terv teljesítésével és tulszárnyalásával növeli a békeháború erejét, a békéért harcol a dolgozó földműves, aki idejében és jó feltételek között végzi el a terménybetakarítást és eleget tesz hazafias kötelességének, a terménybeszolgáltatásnak. A falujáságok, utcaujságok és falujáságok tükrözzék állandóan a békeharcot, a falusi kultúrát, honok pedig a terménybetakarítás idején se szüneteljenek a kulturális munkájuk. Az új háborúra uszító néhány monopoltőlkezből, gyárból és bankárból álló csoportját meg tudja és meg fogja semmisíteni a világ dolgozóinak egységes harca, amelynek élén a világ békéjének szilárd hátyája, a békeháború erőinek megintgathatatlansága támasza és háttér vezetője, a hatalmas Szovjetunió halad. A békevédelmi harcibizottságok mozgósítsák a dolgozókat széles tömegeit az elszánt békeharcra. Mozgósító és szervező munkájukkal pedig hazánkat változtassák az életért, a szabadságért folytatott harc szilárd erődítményévé.

Husz megyében folyik az aratás

BUKAREST. — Az ország számos megyéjében megkezdődött az aratás. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint június 17-ig Arad, Bihar, Temes, Szatmár, Szörény, Krassó, Olt, Braila, Constanta, Dambovita, Dolj, Gorj, Ialomita, Mehedinti, Prahova, Románia, Teleorman, Vâlcea, Vlas-

Amin a munkások segítték a dolgozó parasztokat nehéz időben is — mint például a szárazság idején — és segítik jó időben is, éppen úgy a dolgozó parasztok kötelessége viszonzni a kapott segítséget a beszüntetés teljesítésével, biztosítva a munkások élelmezését.

ca és Arges megyékben 19.662 hektárnyi gabonát arattak le. Ebből 18.398 hektár árpa, 217 hektár buza, 550 hektár rozs, 22 hektár repce, 241 hektár rozsa, 2236 hektár mustármag. Az aratással egyidőben megkezdődött a tarlóhántás is. Június 17-én 2266 hektárnyi tarlót szántottak fel.

lását már befejezték a most harmadszor kapálnak. A burgonyát 8.5, mákot 33.7, takarmányrépát 24.5, szójababot 20.1, kerti növényeket 6.2 százaléokban kapálták meg harmadszor.

A második kapálás teljes eredménye június 22-én 95.1, a harmadik kapálás eredménye 5.4 százalék.

Szatmár megyében a színerváraljai járásban három dolgozó földműves a kalászosok learatása után már elvégezte a tarlóhántást.

A pálfalvai „Lenin zászlaja” és a batiji „Petőfi Sándor” kollektív gazdaságok dolgozói június 26-án kezdik meg az aratást.

Megkezdtek a tarlóhántást Szatmár megyében

SZATMÁR. — (Tudósítók telefonjelentése.) Szatmár megyében a kukorica második kapálását még nem végezték el. Június 22-ig a kukoricát 92.5, a

napraforgót 97.5, a dohányt 80.4 százaléokban kapálták meg másodsor. A burgonya, mák, takarmányrépa, szójabab és egyéb kerti növények második kapá-

A börtvényi kollektív gazdaság dolgozói versenyre hívják Szilágy megye összes kollektív gazdaságait

A szilágy megyei Börtvény „Előre” elnevezésű kollektív gazdaságának dolgozói az aratás és cséplés sikeréért munkaversenyre hívják a megye összes kollektív gazdaságának dolgozóit. A versenyfelhívást az alábbiakban szövegezték meg:

Elvtársak! Tudjuk, hogy munkaversenyekkel fokozzuk a termelékenységet, erősítjük a békeszerető népek harcát, hazánk gazdasági helyzetét és hozzájárulunk a dolgozók életszinvének emeléséhez. Ezért úgy dolgozunk, hogy idejében elvégezzük az aratást, cséplést, begyűjtést és a tarlóhántást. Ugy dolgozunk, hogy augusztus 23-át, szeretett hazánk felszabadításának évfordulóját újabb sikerekkel köszöntsük. Eppen ezért vállaljuk, hogy:

- Az aratást 5 nap alatt befejezzük.
 - A cséplést 3 nap alatt befejezzük.
 - A tarlóhántást — aratás után — 10 nap alatt befejezzük.
 - Minden munkát egyéni, csoport és brigád versenyek meg szervezésével végzünk.
- Egy szem gabona se vesszen kárba!
Előre a bőséges termésért, az állami terv teljesítéséért és a túlhaladásáért! — jelszavakkal indítunk munkába.

Az „Előre” kollektív gazdaság dolgozói.

A palatkai szegény- és középparasztok versenyfelhívása Kolozs megye összes falusi dolgozóhoz

A kolozsmegyei Palatka dolgozó földművesei az aratás, cséplés és a betakarítás sikeréért munkaversenyre hívták ki a megye összes dolgozóit. A versenyfelhívást az alábbiakban közöljük:

Mi, a mócsi járás Palatka községének dolgozó földművesei, a Román Munkáspárt vezetésével harcolva jobb jövőnkért, a békéért, tudjuk, milyen feladat hárul ránk a szocializmus építésében. Ezért vállaljuk, hogy az előttünk álló aratási és terménybegyűjtési munkákat öntudatosan teljesítjük és versenyre hívjuk Kolozs megye ös-

szes községeit, a következő versenypontokkal:

1. Az aratást június 26-án ünnepélyes keretek között megkezdjük.
2. Az összes munkákat a lehető legjobb körülmények között végezzük el, hogy egyetlen gabonaszem se vesszen kárba.
3. Örseget állítunk a mezőn és szűrünk, hogy az osztályellenség mesterkedéseit megakadályozzuk.
4. Az ideiglenes bizottságon keresztül mozgósítunk minden szállítási eszközt és azokat a terménybegyűjtés szolgálatába állítjuk.
5. Az aratás után három nap-

pal megkezdjük a tarlóhántást, hogy a föld nedvességét biztosítani tudjuk.

6. Ifjúsági és pionírcsapatokat szervezünk, amelyek az elhullott gabonakalászatot összegyűjtik.

7. A falu nyolc csoportja között versenyeket szervezünk és nyilvántartjuk azokat a dolgozó parasztokat, akik első lesznek ebben a kampányban.

8. Ünnepélyes keretek között adjuk be a jöminőségű kvótát, a legrovidebb időn belül.

Felhívjuk Kolozs megye összes községeit, hogy vegyenek részt a versenyben és válaszoljanak felhívásunkra.

A román kormány tiltakozó jegyzéke az Egyesült Államok kormányához

BUKAREST. — (Agerpres.) A RNK washingtoni követsége a román kormány megbízásából június 19-én, hétfőn tiltakozó jegyzéket nyújtott át az Egyesült Államok külügyminisztériumának. A jegyzék tiltakozik azok ellen a korlátozó intézkedések ellen, amelyekkel az Egyesült Államok kormánya a RNK washingtoni követsége tagjainak mozgási szabadságát akadályozza. A jegyzék rámutat arra, hogy kirívóan megkülönböztető jellegűek azok a rendszabályok, amelyeket az Egyesült Államok kormánya a washingtoni román követség tagjaira kényszerített. Indokolatlan az ürügyként fel-

hozott hivatkozás, hogy 1949. április 29-én a RNK kormánya rendszabályokat hozott a diplomáciai testület tagjainak a RNK területén való közlekedésével kapcsolatban, mert, amint a jegyzék hangsúlyozza, ezek az intézkedések sohasem voltak megkülönböztető jellegűek valamely állam képviselőivel szemben.

Tekintettel arra, hogy az amerikai kormány által fogantatott korlátozások különösen a román diplomáciai képviselőkre vonatkoznak, nyilvánvaló — hangsúlyozza a jegyzék — ezellenek az intézkedéseknek az a céljuk, hogy megakadályozzák a

román diplomatákat rendes tevékenységük kifejtésében. A RNK kormánya felhívja továbbá az Egyesült Államok kormányának figyelmét arra a felelősségre, amely az ilyen önkényes intézkedések bevezetése következtében az Egyesült Államok kormányára hárul. A diplomáciai jogszokások nyilvánvaló megsértését jelentő ilyen intézkedéseket csak az amerikai és a jugoszláv kormány hozott.

A jegyzék kifejezi a RNK kormánya tiltakozását az amerikai kormány megkülönböztető jellegű intézkedései ellen.

Prágába érkezett a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttsége

PRÁGA. — Junius 21-én, szerdán reggel repülőgépen megérkezett Prágába a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttsége Walter Ulbricht miniszterelnökhelyettes vezetésével.

Vilám Siroky, a Csehszlovák Köztársaság miniszterelnökhelyettese, külügyminiszter a prágai repülőtéren a vendégek fogadása alkalmával mondott üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy ez a látogatás új fejlődést jelent Csehszlovákia népei és a demokratikus német nép kapcsolataiban.

— A világbéke fenntartásának egyik alapvető biztosítéka — mondotta a miniszterelnökhelyettes — az önkéntes munkája Németország keleti részében és erőteljes harcuk, amelyet az imperializmus elvezet az egyetemes, demokratikus, békeszerető Németország felépítéséért vívnak, olyan Németországgal, amely barátságban akar élni a Szovjetunióval és a népi demokratikus országokkal. A két nép közötti barátság és a népi demokrácia közötti barátságok közötti baráti kapcsolatokat.

Walter Ulbricht miniszterelnökhelyettes válaszában kijelentette, hogy a német küldöttség megérkezésekor emlékezett azokra a szörnyű szenvedésekre, amelyeket a hitleri Németország okozott a cseh és szlovák népeknek.

Tudjuk, hogy csak akkor várhatunk bizalmat a Szovjetuniótól — mondotta beszédében Ulbricht miniszterelnökhelyettes — a népi demokráciák országaitól és a világ békeszerető erőitől, ha sikerül megteremtünk a békés demokratikus rendszer alapjait és megsemmisítünk az imperializmus gyökereit egész Németországban. A Német Demokratikus Köztársaság és a békés demokratikus rendszer megteremtésében elért sikereiket, elsősorban a Szov-

jetunió és németországi ellenőrző szervei támogatásának köszönhetően.

— A potsdami egyezmény óta alapvető változás történt a Németország helyzetében. Az angol-amerikai kormányzat naponként megsérti a potsdami egyezmény előírásait, mindent elkövet Nyugat-Németország demokratizálásának megakadályozására és igyekszik Nyugat-Németországot a Szovjetunió ellen és a Német Demokratikus Köztársaság, Csehszlovákia és más államok ellen katonai támaszponttá kiépíteni. A Német Demokratikus Köztársaság kormánya úgy véli, hogy a Német Demokratikus Köztársaság és a Csehszlovák Köztársaság között nincsenek többé vitás kérdések.

— Üdvözljük Csehszlovákia népeit, amelyek elindultak a szocializmus útján. Biztosítjuk őket, azért jöttünk, hogy szoros barátságot kössünk a két nép között annak a közös harenak érdekében, amelyet a béke megővéséért folytatunk a Szovjetunióval és a béke nagy zászlóvivője, Sztálin generálisszimusz vezetésével — fejezte be beszédét Ulbricht miniszterelnökhelyettes.

AZ ENSZ FŐTITKÁRÁNAK ÁLLÁSÁBÓL VALÓ ELMOZDÍTÁSÁT KÉRTÉK AZ AMERIKAI SZENÁTUSBAN

WASHINGTON. — (Agerpres.) Az amerikai szenátus külügyi bizottságának két republikánus szenátora arra kérte az Egyesült Államok kormányát, hogy „mozdítsa el állásából” Trygve Liet, az ENSZ főtitkárát, mert azt ajánlotta, hogy a Kínai Népköztársaság kormányának az ENSZ-ben adják meg az öt megillető összes jogokat. Bridges és Knowland, a két amerikai szenátor kérték, hogy az Egyesült Államok kormánya bírja ra

Trygve Liet a Kínai Népköztársasággal és a béke kérdéseivel kapcsolatos nyilatkozatainak visszavonására. A két amerikai szenátor Trygve Liet, az ENSZ főtitkárát a nemzetközi helyzet megszilárdítása érdekében kifejtett erőfeszítései miatt „kommunisták eszközeinek” nevezte.

A két USA szenátor nyilatkozata, a washingtoni kormány sokszor megismételt kijelentései ellenére világosan mutatja, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete kívül áll bármilyen amerikai nyomástól, az Egyesült Nemzetek Szervezetének vezetőit pedig, mint minden amerikai, aki el akar térni a háborús uszítók vonalától, ellenőrzési rendszabályoknak vetik alá.

A fenti kérés azt bizonyítja, hogy a két republikánus szenátor az ENSZ tisztviselőit az amerikai kormány tisztviselőinek tekintik, amely kormánynak jogában áll határozni afelől, hogy megmaradhatnak-e vagy távoznok kell állásukból.

Röviden

PARIZS. — (Agerpres.) A párizsi törvényszék — mint ismeretes — 6000 frank pénzbüntetéssel sújtotta Florimond Bonte képviselőt, a „France Nouvelle” című haladó hetilap igazgatóját, mert „megragalmazott” egy minisztert. Florimond Bonte ügyét a párizsi ítélőtábla fellebbezés folytán újratárgyalta. A közvélemény nyomására az ítélőtábla kénytelen volt felfüggeszteni a bírság kifizetését.

NEW-YORK. — (Agerpres.) Johannes Steel, az amerikai rádió hirmagyarozója, a „Daily Compass” című lapban megjelent cikkében rámutat arra, hogy Franco „ujjászervezi” kormányát, úgy, amint azt Aldrich, a „Chase National” amerikai bank elnöke, a Franco Spanyolországa részére nyújtott amerikai kölcsön megkötésére irányuló madridi tárgyalásai alkalmával követte.

A madridi tárgyalások alkalmával Aldrich hangoztatta, hogy a bank vezetősége minden tőle telhetőt elkövet, hogy hozzájáruljon az USA és Spanyolország közötti árucseréforgalom fejlesztéséhez. Ez a nyilatkozat világosan rámutat az amerikai vezetőköröknek Franco Spanyolországra iránti támogatására.

BERLIN. — (Agerpres.) A nyugatnémetországi Marburg városban nemrégiben hivatalosan ujjáélesztették a „Burschenschaft” nevű fasiszta szervezetet, amelynek feladata szélsőséges reakciós elvek terjesztése. A múltban ez a fasiszta szervezet a német egyetemeken fejtette ki tevékenységét és a hitlerista hadsereg, valamint a Gestapo „vezetőinek” toborzásával foglalkozott. Ennek a fasiszta szervezetnek ujjáélesztése szorosan összefügg a nyugatnémetországi szoldos hadsereg felállításának amerikai tervével.

TIRANA. — (Agerpres.) Az Albán Távirati Iroda jelentése szerint a tiranai törvényszék tovább folytatta a titkosrendőrség szolgálatában álló kémek és szabotáló banda bűnperét. A keddi főtárgyalási napon az ügyész elmondta vádbeszédét.

BERLIN. — (Agerpres.) Junius 16-án hivatalosan közölték, hogy Tito Jugoszláviája és a nyugatnémetországi bábállam „egyetemi hallgatók” cselekedőjéről szóló egyezményt kötött. Ezt Göttingában, a nyugatnémetországi egyetemi hallgatók náci és militarista mozgalmanak központjában kötötték. Nyugat-Németországba 25 titkosista egyetemi hallgató érkezik és ugyanennyi egyetemi hallgatót küldenek Nyugat-Németországból Belgrádba „tanulmányutrá”.

Nagyobb figyelmet a falusi utcaujságokra

Tavaly még sok faluban nem volt utcaujság. Ez a hiányosság már a múlté. A legeldugottabb faluban is találkozhatunk az utcaujssággal. Mennyiségi szempontból komoly eredmény ez. Ennyivel azonban nem érhetik be a falvak dolgozói. Az utcaujsságnak csak úgy veszik hasznát, ha az mozgósít, serkent, leleplez, bírál. Az utcaujsságnak komoly harci eszközzé kell válnia a falu dolgozóinak érdekében.

De vajon éles harci fegyver-e minden utcaujság? Még sok helyen bizony nem az. Ott, ahol az utcaujság csak formailag létezik, vagy csak általánosságokat tartalmaz, nem lép be szerepét. Egyes községekben az utcaujság felelősei nem értették meg az utcaujság vényleges feladatát. Nem fogták fel, az utcaujság mozgósító, harci jelentőségét. A napokban két tucatnál is több faluban néztük meg az utcaujságok tartalmát. Találtunk jó és rossz faluujsságot. Jónak azt minősíthetjük, amely túl az általánosságokon, a falu életéből merített kérdéseket dolgoz fel, az időszerű problémákkal, teendőkkel foglalkozik, a hibákat pedig építő harccsal, elvszerű bírálattal teszi szóvá.

Ilyen mozgósító, harcos faluujság véleményünk szerint a kolozsmegyei Gyulában a „Májusi 1” nevet viselő utcaujság. Tartalma a község dolgozóinak életét tükrözi, kiállítja a tetszetős, figyelemfelkeltő. Már messziről látszik, hogy a felelősök kollektívája nagy gondossággal készíti és általában friss cikkeket látja el. A gyulai utcaujság legújabb száma a kollektív mezőgazdálkodás felsőbbrendűségének eszméjével foglalkozik, több cikk és rajz keretében. Több dolgozó paraszt cikke arról szól, hogy mit jelent nekik az egynégy gazdasági nyomorúságból való szabadulás és milyen lehetőségek nyíltak meg számukra a megalakított kollektív gazdaságban. Az utcaujság szerkesztőbizottsága azonban nem felel meg minden dolgozó legfontosabb feladatáról, a békeharcról sem. A község életéből veszi témáját az egyik gúnyrajz: a dolgozók elkergetik a volt jegyzőt.

Harcos szándéku, gondosan szerkesztett utcaujsságnak találjuk a nagykapusi is. Az utcaujság főtémája a kulákok kigunyolása. Hét karikatúra mutatja be a kulákat, mint henyjelő kizsákmányolókat, mint a tudomány el-lenségét. Ezenkívül a faluujság cikkben méltatja a kollektív gazdaság felsőbbrendűségét. Igen jó ötlet, hogy az utcaujsságra külön tábla hívja fel a járókelők figyelmét. A faluujság felelőse azonban igen helyesen önbírálati cikkben foglalkozik a hiányosságokkal és természetesen közreműködésre serkenti azokat, akik nem teljesítették vállalásukat.

A fentebb említett két utcaujság a jobbak közé tartozik. Jó oldalai mellett azonban hiányosságuk is van. Legnagyobb fogyatékoságuk az, hogy a természetbetakarítás időszerű kérdéseivel egyetlen cikkben sem fog-

lalkoznak. Nem kétséges, hogy a jó utcaujság legelső feladata a dolgozók mozgósítása az időszerű teendők elvégzésére. Ez a hiányosság annál is inkább szembeszökő, mert mindkét utcaujság szerkesztőbizottságának eddigi munkája bizonyítja: tudnak faluujsságot készíteni. Így minden bizonnyal azt is tudják, hogy minden faluban a legfontosabb feladat: a terménybegyűjtés sikeres elvégzése. A jó utcaujsságnak most minden figyelmét oda kell összpontosítani, hogy cikkei, képei felvilágosító, buzdító, bíráló szemlében foglalkozzanak az előlétszülleti munkálatokkal. E tekintetben példát mutat a szamosmegyei Cichegy Kollektív gazdaság faluujsságja Munkaversenyre való kihívásokat közöl. Rovatot nyitott az élenjáró dolgozók népszerűsítésére. De ugyanakkor a szegénysorokról sem feledkezett meg. Ide annak a neve kerül, akinek munka iránti magatartása a közösség rovására megy.

Az elhanyagolt utcaujsságok példát láttuk a kolozsmegyei Válasszton, Bonchidán, Körösfőn, Magyarokereken, Egeresen, Málkófalván, Gorbón, Vistán. Ezekben a községekben a felelősök nem fordítanak gondot az utcaujsságra. Beérik annyival, hogy az utcaujság formailag létezik. Két-három havonként kifüggesztenek egy-egy, általános szövegmunkát tartalmazó írást. Aztán addig, míg a nap, az eső, a szél el nem végzi a magáét, nem tesznek semmit. Eltűnő a nagyagságnál is több ez. Lemonadás a falusi dolgozók egyik harci fegyveréről. Ahol az utcaujsságok elhanyagoltak, ott rendszerint komoly hiányosságok is vannak az időszerű tennivalók elvégzése körül. Válasszton például csak győren viszik javításra a mezőgazdasági eszközöket. Málkófalván még nem osztották be a széri- és tűzbiztonsági felelősöket.

Az utcaujság felelőseinek kétségen kívül sokszor komoly nehézségekkel kell megküzdniük. Nem kapnak konkrét tartalmu cikkeket. Ez az akadály azonban legyőzhető. Az állandó felvilágosító és szervező munkán múlik a siker. Minden faluban vannak harcos szellemű, irni kész dolgozók. Az utcaujsság felelőseinek nem szabad a sültgamb-várás állásponjtára helyezkedniük. A pártszervezet irányításával és a tömegszervezetek segítségével mozgósítaniuk kell a dolgozó földműveseket az írásra. A szerkesztőségi munkaközösség nem korlátozódhatik két-három személyre. Minél több dolgozót kell bevonniuk és írásra serkenteniük.

Ne a felelősök írják az utcaujsságot, hanem a falu dolgozóit szólaltassák meg. Segítsék őket témamegjelöléssel, a fogalmazást illető tanáccsal. Így rövidesen akad cikkíró bőven. És meggyarul, életesebb, harcosabb lesz a faluujsság. Az ilyen utcaujsságot pedig szívesen olvassa a falu dolgozó népe, mert a magáénak éri. Fegyvernek, amellyel le-sújthat a falu életében gáncoskodó osztályellenségre.

LAZAR JÓZSEF

A nyugatnémetországi földművesek kitelepítése

A nyugatnémetországi reakciós sajtóban a Marshall-terven és a Schuman-terven kívül egyre többet szerepel a „Walter-terv” is. Szerzője Walter, az USA egyik parlamenti képviselője, aki nemrég kirándulást tett Németországban. Egymillió munkaképes ember ki akart telepíteni Trizoniából, az ugynevezett gazdaságilag visszamaradott gyarmati országokba. Már meg is kezdődtek a tárgyalások 250.000 olyan földművescsoport elmozdítására, akik „feleslegesnek” bizonyultak hazájukban. Ezek alatt jelen esetben különösen az ugynevezett „áttelepített” személyeket értik, akiket a potsdami egyezmény értelmében Sziléziából, a Szudétákából és egyéb vidékekről hoztak Németországba.

Rendkívül tanulságos párhuzamot lehet vonni ebben a tekintetben is Nyugat- és Kelet-Németország között. A Német Demokratikus Köztársaságban ma már teljesen ismeretlen az áttelepített személyek kérdése, mégpedig azért, mert azok teljesen beolvadtak a benszült lakosságba. Számuk négy és félmilliót tesz ki, vagyis a Köztársaság lakosainak 25 százalékát. Az agrárreform végrehajtása során mindannyian kaptak földet vagy elhelyezték őket városokban s ott munkát és lakást adtak nekik.

Egészen másként áll a helyzet Nyugat-Németországban, ahol a megszálló hatóságok rablópolitikája következtében 7 millió ember nyomorát arra használják fel, hogy mind jobban szítják a revanszeller tüzöt az új háborúra uszító aljas imperialista terveinek megvalósítására.

Az állítólag „felesleges” sokszázezer ember kivándorlására indított mozgalom a napnál világosabban bizonyítja, hogy a nyugati övezet megszálló hatóságai a lehető leghelyetlenebb és rendkívül káros gazdasági politikát folytatnak. A nemzetközi rabszolgakereskedők arra spekuláltak, hogy ingyenes munkacserét kapjanak Németországból s ezáltal még jobban lenyomják a munkabérek az országokban, ahova ezeket az embereket kiviszik. A rabszolgakereskedelem törvényesítése nem új jelenség Nyugat-Németországban. Már eddig is többszázezer ugynevezett áttelepített ember vált áldozatává. A nyomor elrettentette és lezüllesztette őket és így könnyű volt hajóra rakni Amerikába, Kanadába és Ausztráliába vinni őket, ahol teljesen jogfosztott gyarmati rabszolgahad lett belőlük.

De ezzel párhuzamosan másik, hasonló jellegű akció is folyik. Egyáltalán nem véletlen, hogy majdnem egyidejűleg a sokszázezer német kényszerkivándorlására vonatkozó tárgyalásokkal MacCloy a malthusianizmus elméletét terjesztőjének kezdeményezéséből a három megszálló hatalom főmegbízottai rendkívül szigorú törvényi kényszerítettek Nyugat-Németországra, a „nem kívánatos elemek” eltávolítása céljából. Ilyeneknek nyilvánították mindenekelőtt azokat a demokratikus gondolkozású embereket, akik állatfoglalkozást az amerikai gyarmatosító politikával szemben, továbbá a háborús uszítók ellen szót emelő békeszerető és a békeért harcoló lakosokat.

Németország nyugati övezetében közel 5 millió hektár szántóföld még mindig a nagybirtokosok kezében van. Önként felvetődik tehát a kérdés, hogyan lehet tehát ilyen körülmények között népességfeleslegről beszélni?

Kormos Gyula: A rovátka

— A RNK IRÓSZÖVETSEGENEK IRODALMI ÉS MŰVESZETI KIADÓJA —

Egyetlen apró rovátka húzódik végig az újonnan gyártott traktor egyik fogaskerekén — olyan jelentéktelen, hogy senki sem tulajdonít neki fontosságot. Még akkor sem gondolnak rá, amikor a traktorok felmondják a szolgálatot, sőt a két dolog között kapcsolatot kereső fiatal munkást a traktorgyár tereteljesítésének megakadályozásával vádolják. Itt esznak össze az ellentétes nézetek, itt robban ki a drámai feszültség, amelynek tüzeben egyszerre megvilágosodik mindenki előtt a géptörések

olka s egyben a hibák kiküszöbölésének helyes útja is. A meggyanusított fiatal munkás teljes elégtételt kap, de ami még fontosabb: mostantól kezdve az üzemből kigördülő traktorok üzemzavar nélkül fognak szántani kollektív gazdaságaink földjein. Az elhanyagolt tanulság könnyű levonni, de amíg a megoldáshoz jutunk, fokozott figyelemmel kísérjük végig a novella hőseinek fejlődését, a régi és az új küzdelmet s új eszközzel gazdagabban tesszük le kezünkben a könyvecsket.

Falvaink békevédelmi harcibizottságainak munkájából

A békevédelmi harcibizottságok komoly felvilágosító munkája nyomán egyre jobban gyűlölik a dolgozók a háborus uszítókat és azok ügynökeit. Szervezetten és cselekvően veszik ki részüket a falvak dolgozó is a békevédelmi harcban. Küzdelmük sikerét komoly munkavállalások nyomán elért eredmények igazolják. Tudósítónk és levelezőink ezekről az eredményekről számolnak be.

A TORDAI

állami kereskedelmi vállalatok dolgozó május hónap folyamán a békevédelmi harcra kapcsolatosan vállalt munkájukat 102 százalékban teljesítették. Az állami kereskedelmi vállalatok dolgozó csoport és egyéni munkaversenyekben törekedtek arra, hogy munkájukat minél eredményesebben végezzék. Három csoportban 42 dolgozó versenyzett. Egyéni versenyben huszan vettek részt. Ideológiai és szakmai tanfolyamokat szerveztek és munkamódszerüket újjászervezésével Tordán az állami kereskedelmi vállalatoknál a sorbanállást teljesen kiküszöbölték.

Pataki János a kisküküllőmegyei

SZŐKEFALVA

békevédelmi harcibizottsága munkájáról küldött beszámoló-jában többek között azt írja, hogy a békevédelmi harcibizottság a község dolgozó előtt tudatosította: „Minden egyes új buzszem, megjavított szer-

szám és mezőgazdasági gép, a beszolgáltatás teljesítése, az osztályellenesség leleplezése, kemény ökölepás a háborus uszítókra.“ A község békevédelmi harcibizottsága felvilágosító munkája nyomán 800 dolgozó írta alá a stockholmi felhívást. A békevédelmi harcibizottság munkájában említésreméltó munkát végeztek Zsold Zsuzsanna, Csoma Anna, Máthé Erzsébet és Szász Margit.

Pataki János levelezőnk rámutat arra is, hogy a békevédelmi harcibizottság az utóbbi időben mintha babérjain ülne, munkája csökkent. Kéthetenként ugyan gyűléseket tartanak, de a mozgósító munka hiánya miatt az értekezleteken egyre kevesebben vesznek részt. Igen ajánlatos volna, ha a békevédelmi bizottság most, a betakarítási kampány során — mint eddig tette — munkatervet készítene és annak végrehajtását komolyan ellenőrizné. A munkába be kell kapcsolni a tömegszervezeteket is. A község dolgozó pedig mint a múltban, úgy a jövőben is, saját érdekében támogassák a békevédelmi harcibizottság tevékenységét.

Kapus Ilona a kolozs megyei

KÖBÖLKUT

község levelezője rámutat arra, hogy a MNSz utafelelőse a békevédelmi harcibizottság célkitűzésének megvalósításáért házról-házra járva felvilágosít-

ják a dolgozó földműveseket, hogy a mezőgazdasági munkálatokat a több és jobb termés érdekében idő előtt végezzék el. Ennek a munkának eredményeként a dolgozók az első kapálást idő előtt, míg a többi mezőgazdasági munkálatokat időre elvégezték. A mozgósító munkában különösképpen dicséretes módon kiűnt Nagy István Marci utafelelős, aki minden egyes alkalmat megragadott, hogy a szövetkezetben és más-hol is az egybegyűlt beszélgető embercsoportok körében felvilágosító munkát végezzék, de napközben is a pihenési időkben buzdította és mozgósította a dolgozókat a betakarítási kampány időelőtti elvégzésére. „Mutassuk meg — szokta mondogatni —, hogy mi, köbölkiutak első leszünk a megyében, akik jólvégzett munkánkkal támogatjuk a békeharcot.“ Mozgósításra Lakatos Sándor MNSz elnök, Rigó Mihály és Király Sándor öreg a járásban elsőnek végezték el a betakarítás előkészületi munkálatait.

Papp Zoltán

KAPLONYI

levelezőnk a békevédelmi harcibizottság munkájáról beszámolva azt írja, hogy valóságos ünnep volt az a nap, amikor a bizottság tagjainak felvilágosító munkája nyomán a dolgozók aláírták a stockholmi nyilatkozatot.

Egyre szaporodik a marosvásárhelyi értekezlet határozatához csatlakozó papok száma

Az ország római katolikus lelkészei közül újabb csoportok csatlakoznak a marosvásárhelyi értekezlet határozatához és hangsúlyozottan követelik, hogy a római katolikus egyház és az állam közötti törvényes állapot minél hamarabb helyreálljon. A becsületes katolikus lelkészek elítélik azokat a papokat, akik megtagadták a stockholmi békefelhívás aláírását és követelik, hogy a háborus uszítóknak ezeket a belső ügynökeit távolítsák el a becsületes papok sorából.

A stockholmi békefelhívást és a marosvásárhelyi értekezlet határozatát Csik megyéből a következők írták alá: Ambrus György kászonalitzi káplán, Csomortán Ignác jakabfalvi, Ferenc Sándor ujkászoni, Lakatos János lúzfalvi, Bruckner Ernő dr. tusnádfürdői, Bartos Mihály ujtusnádi, Pál Gyula tusnádfalvi, Nagy Antal esikszentmártoni, Csiszér Ince esiksomlyói, Feleser Miklós tekerópatalki lelkészek. Aláírták még Borsódi Nela, Darvas Jenő és

Etterle János esiksomlyói szerzetesek, Szekeres József dr. kurefalvi plébános, Székely Gergely esiksomlyói káplán, Sándor Szeráfm gyergyószárhegyi ferencrendi házfőnök, Fazakas Gáspár gyergyószárhegyi lelkész, Márton Antal esikszentmiklósi plébános, Budurján János esikszépvízi plébános, Fodor Angelusz ditrói káplán, Weger Lajos gyergyószentmiklósi lelkész, Bodoni Árpád gyergyószentmiklósi káplán, Feigl Mátyás gyergyóhodosi plébános, Gyenge Sándor esiksomlyói szerzetes, Guál Tamás esikbottfalvi főesperes, Szakács Antal tamásfalvi plébános, Szilágyi István esikszereadi káplán, Tamás Filibert esiksomlyói ferencrendi házfőnök, Bogosi Hilárián, Gyenge V. István esiksomlyói szerzetesek, Bartos József esikdelnei plébános, Fazakas István gyimesközéploki, Szabó Gyula esikrákosi, Soós Dénes esikszentmihályi, Bálint Tivadar esikmadarasi plébánosok, Toma György gyergyószárhegyi szerzetes és még mások.

Tizenegy százalékkal javították a minőséget a tordai üvegyárban

TORDA. — (Tudósítónktól.) A tordai üvegyár dolgozó egyre nagyobb számban vesznek részt a szocialista versenyben. Májusban 1068 egyéni, 38 csoport- és 62 munkaegység- és 11 brigádersenyt tartottak nyilván. A hónapban 10 minőségi brigádot alakítottak. Stanen Ioan csoportja 64, Petri Danila csoportja 55, Bartha Antal csoportja 19 és Komáromi János csoportja 17 százalékkal haladta túl az előirányzatot. A minőséget 11 százalékkal javították, a töresek pedig 7.39 százalékra csökkentették.

A termelés mennyiségi és minőségi emelése érdekében 2 szakmai tanfolyamot indítottak. Egyiken 32, a másikon pedig 28 hallgató bővíté szakismereteit. A hetenkénti termelési értekezleteken ugyancsak elősegítik a

dolgozók szakmai ismeretköreinek bővítését, amikor az élmunkások és újítók átadják tapasztalataikat munkatársaiknak. Termelési értekezleten ismertette legutóbb Rozgova Béla a homokszáritás új módszerét, amely meggyorsítja a száritás folyamatát, egyben pedig 70 százalé-

kos üzemanyag megtakarítást eredményez. A száritási műveletet továbbá az eddigi 5 munkaerő helyett 2 is elvégzi.

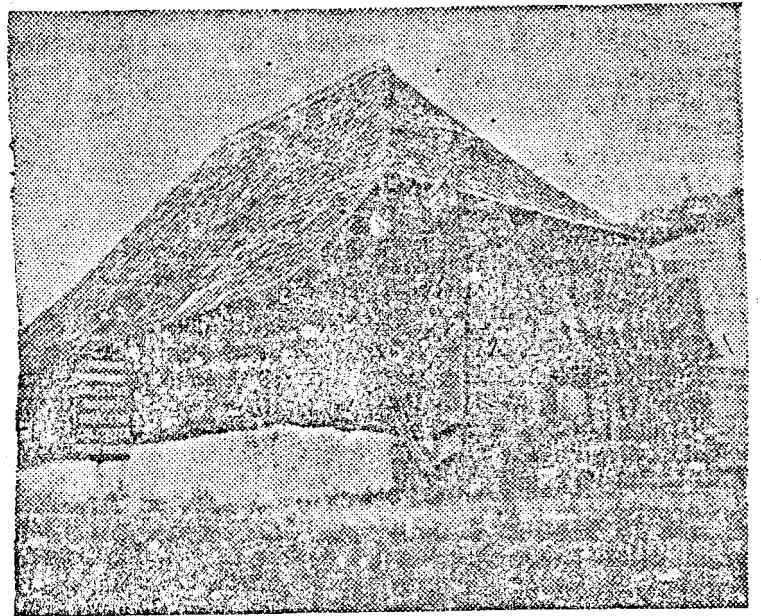
A munkafegyelem is szilárdult májusban. A késéseket 0.1 százalékra, az igazolatlan mulasztások számát pedig 1.5 százalékra csökkentették.

Levelezőinknek üzenjük

Acs Endre, Egerbegy. Az utóbbi időben megszokadt a levelezés, a falujukból nem kapunk tudósítást. Mit csinál a levelezői kollektiva? Irjanak a mezői munkákról. Valamint arról is tudósítsanak, hogy milyen kulturális munkát végeznek.

Geréb Dániel, Aranyosgyéres. „A nép fiai is tanulnak“ című

írását feldolgoztuk. Azonban nem tudjuk megérteni mi az oka, hogy azóta nem küldött az elvtárs tudósítást. Kérjük, az utóbbi levelehez hasonló ki-elemző cikket küldjön a gép- és traktorállomás munkájáról. Irja meg, hogy a gépállomás hogyan végezte el az előkészületeket a terménybetakarításra.

A cichegyi „Dózsa György“ kollektív gazdaságban a dolgozók a terménybetakarításra készülnek. A gabonaraktárt kijavították, kitakarították — előkészítették a bőséges termés befogadására.

SZTAHANOVISTA ÜZEM

A szovjet dolgozók a háboru után sztahanovista öt éves terv határidő előtti teljesítéséért folyó küzdelmükben új formákkal gazdagították a szocialista versenyeket. A moszkvai Kalibr-üzem mesterének, Rosszjicskij Niko-lájnak kezdeményezése folytán a szovjet üzemekben a kollektív sztahanovista munka megszervezésére törekednek.

Ez előtt minden munkahelyen csak egy-egy sztahanovista munkás akadt. Rosszjicskij mester olyan javaslatot tett, amelynek megvalósítása révén a munkaközösségek minden egyes tagja sztahanovistává válhatik. Az új fajta munkamódszer először csak egyes műhelyekben, később egész üzemekben is elterjedt és egész üzemek munkaközösséggé vált sztahanovistává. A nagy szovjet üzemek most is azért vetélkednek, hogy sztahanovista-üzemnek nyilvánítsák őket.

A moszkvai karburátor-gyár volt az első, amelyet sztahanovista üzemnek nyilvánítottak.

Ez a gyár a háboru utáni öt-öt éves terv kezdetétől fogva a mai napig hónapról-hónapra túlhaladja tervelőirányzatát. Az üzem négy év óta az első helyen áll a Szovjetunió auto- és traktoripari minisztériumának üzemei között. A karburátor-gyár már a múlt év novemberétől teljesítette az öt éves terv előirányzatát, vagyis több mint egy évvel határidő

előtt fejezte be a ráeső tervet. Ezért a teljesítményéért nyilvánították sztahanovista üzemnek.

A moszkvai karburátor-gyár nem véletlenül, hanem kitartó, megfeszített munkával érte el eredményeit. Az üzem dolgozó közötti versenyt az üzemi szakszervezet szervezte meg a párt-szervezet irányításával. A kommunisták jó példával jártak elől a sztahanovista munkában. Az irányítók gyűléseken és egyenként is megmagyarázták a munkásoknak, hogy milyen nagy jelentősége van a közös sztahanovista munkának. A termelés átszervezésének kérdéseit értekezleteken vitatták meg. Az üzem ügyvezetősége megértően támogatta az üzemi munkaközösségből származó hasznos kezdeményezéseket.

Az üzemi munkaközösség abból az elvből indult ki, hogy a szocialista versenyben minél tökéletesebben fel kell fedni és fel kell használni az üzem rejtett értékeit. Az épületek és a berendezések ugyanazok voltak 1949-ben is, mint egy évvel ezelőtt. Ezzel szemben a terv 1949. végéig 25—30 százalékkal több termelést követelt. Minden gépcsoport teljesítményét jelentősen fokozni kellett, hogy teljesíthessék feladatukat. Minden

egyed- és szerszám-gépeknek, minden gépnek és minden készüléknek gyorsabban kellett működni, hogy többet termelhesen.

A karburátor-gyár munkaközössége teljesítette ezt a feladatot. Elsősorban azokat a szervezési hiányosságokat szüntették meg, amelyek miatt a szerszám-gépek munkájának folytonossága — ha rövid időre is — gyakran meg-megszakadt. Óránkénti grafikon alapján szervezték ujja a termelés menetét, átszervezték: minden osztály tevékenységét, valamint a termelési szolgáltató osztályokat: a beszerző osztályt, a szerszámraktárt. Az óránkénti grafikon alapján minden percben tisztán látható, melyik osztály maradt el a munkában és így nyomban gondoskodhattak a hiányosságok pótlásáról.

A termelés technikájának átszervezése folyamán helyenként egyes munkadarabok megmunkálásához tökéletesebb eljárásra volt szükség.

Az üzemben homokformák helyett fémformák használatát, a közönséges öntés helyett a nyomással való öntést honosították meg.

A munkadarabok gépi megmunkálásában a fémvágás ütemét kétszeresére, sőt háromszo-

rosára fokozták; szaporították a szerszám-gépeknek különféle készülékekkel való ellátását, keményebb ötvözeteket kezdtek használni a vágószerszámokhoz. Több esetben felhagytak a munkadarabok gépi megmunkálásával, helyette vágóprésszel és precíziós öntési eljárással dolgoznak.

A szerszám-gépek sorbaállítása, valamint a szerelő munka futószalagon való végzése nagymértékben fokozta a gépek teljesítményét és minden talpalatnyi hely felhasználását. A szerszám-gépek sorbaállítása előtt a ZISZ 150 típusú teherautó karburátorának gyártása 16 órába telt, miközben a munkadarab 92 méternyi utat járt be. Folytatógas munkamenet meghonosítása révén a munkafolyamat időtartama a felére, a munkadarab utja pedig 44 méterre csökkent.

A gyártási eljárások ilyen nagymértékű tökéletesítése mind denkinél társai lehetőségét adott a sztahanovista munkára.

A társai lehetőség azonban egymagában még nem elég ehhez, hogy az egész üzem sztahanovistává váljék. Ehhez az is szükséges, hogy a munkások gyarmatuk szaktudásukat, feladatkörüket a sztahanovista tanfolyamok és iskolák segítségével

vel oldották meg. A szakmai tanfolyamok és iskolák jelentősen fejlesztették a munkások mesterek és gépszerelők szaktudását. A szakszervezet gondoskodott róla, hogy minden újítás a lehető legnagyobb mértékben elterjedjen. Nem akadt az üzemben 1949. folyamán egyetlen olyan munkás sem, aki ne vett volna részt az üzem valamely iskolájának tanfolyamán szakmai továbbképzés céljából. A legtöbb esztendőig és lakatos két-három rokonszakmát tanult, a szerszám-gépekben dolgozó munkások nagyobb része pedig megtanulta, hogy maga szabályozza gépét és maga javítsa ki a leggyakrabban előforduló üzemzavarokat.

A következő számok világosan mutatják, hogy milyen eredménye volt a közös sztahanovista munkának: a szerszám-gépek teljesítménye 1949-ben két és félszeresét érte el az 1946-os általános teljesítményhez, az üzemi helyiségek minden négyzetméter területén elért általános teljesítmény pedig három és félszeresére fokozódott.

Az üzem teljesítménye a háboru utáni öt éves terv első év óta a kétszeresére fokozódott, feltehető az üzemben dolgozók száma nem növekedett és a gyártási helyiségek mérete sem változott. De éppen ez az, amit kollektív sztahanovista munkával el lehetett érni.

Milyen támogatást adnak Kolozsvár dolgozói az ideiglenes bizottságnak

KOLOZSVÁR. — A Néptanácsokat helyettesítő ideiglenes bizottságok a legszélesebb néptömegeket vonják be munkájukba. Ennek egyik megnyilvánulása a kolozsvári ideiglenes bizottság munkája. Május hó végén és június hónap első felében városunk különböző negyedeiben a városi ideiglenes bizottság nyilvános népgyűléseket rendezett. A város területén tartott 13 népgyűlésen a lakosság az ideiglenes bizottság tagjainak az elvégzett munkáról tartott beszámolóit után, a bíráló szellemében komoly segítséget nyújtott. az államhatalom helyi szerveinek további munkájukhoz.

A város ideiglenes bizottsága a népgyűléseken elhangzott hozzászólásokat, bírálatokat, javaslatokat és a város fejlődését elősegítő önkéntes munkajavaslatokat számbavette, kiértékelte és az ügyosztály felelősökkel a tennivalókat megbeszélte. A kiértékelés során kiderült, hogy a hozzászólások közül a legtöbb jogos és helyes bírálat a város autóbusszforgalmával és a gépkocsivezetőknek a közönséggel szembeni

magatartásával kapcsolatosan hangzott el. A város dolgozói bírálták a városi sütődékhányosságait is és rámutattak, hogy kellő ellenőrzés hiányában elég számos esetben a jómínőségű lisztből nem a legjobb kenyeret sütötték és hozták forgalomba. A város dolgozói a piac megrendszabályozását is bírálat tárgyává tették. Kérték a piaci vizontelárusítók komoly ellenőrzését. Több kerületben az ideiglenes bizottságot arra kérték, hogy az állami kereskedelmi vállalatok hálózatának kiegészítésével az időtrábló sorbanállást és tolongást küszöböljék ki, valamint a dolgozók ellátásának megjavítása érdekében a munkásnegyedekben is létesítsenek fióküzleteket. Ez a kérelem megnyilvánult nemcsak az élelmiszerárú üzletek felállításával kapcsolatban, hanem hangulnyozottabban a ruházati és lábbeli cikkeket árusító állami üzletekre vonatkozóan is. A dolgozók hangsúlyozták, hogy nem helyes az, hogy még ma is csak a Főter és a Dózsa György-utcában tömörítették a ruházati és lábbeli üzletek nagy részét.

A külvárosok lakói részéről

komoly panasz hangzott el a vízhiánnyal kapcsolatban. A vízhiány kiépítése nem mindennél történt meg. A városnegyedek közül az Irisz, Külmonostor, Kardosfalva, Házsongárd negyedek lakói önkéntes munkájukat ajánlották fel a különböző közérdekű munkálatok: utcakövezés, járdajavítás, esatornahálózat-építés, földgázbevezetés és más elvégzéséhez. A hozzászólások során a város közegészségügyi helyzetét is érintették. Kolozsvárnak egyetlenegy nyilvános gőz- és kádfürdője van és az is a túlszűrttség következtében nem elégséges és nem működik kielégítően. Ezzel kapcsolatban igen egészséges és azonnal megvalósítható javaslat hangzott el addig, amíg végképp megoldják a város szükségletének megfelelő közfürdők építését, a meglévő nyilvános fürdő vizét naponta a szükséglet szerint frissítik.

Az ideiglenes bizottság a kiértékelés során jegyzőkönyvbe foglalta az elhangzott javaslatokat, panaszokat és az ügyosztályoknak elsőrendű feladatává tette azok soronkívüli kivizsgálását és az elfogadható javaslatok valóra váltását.

Színház - Mozi - Opera

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA
Vasárnap, június 25-én este 8 órakor: **BAHCSISZÁRAJ SZÓKÖKUT.** Evadzáró előadás.

MOZIK MŰSORA:
CAPITOL: AZ ARANY NYOMÁBAN. Előadások: 5, 7, 9.
NÉPMOZGÓ (POPULAR): IVAN TURBINKA. (Színes) Előadások: 5, 7, 9.
MUNKÁS MOZGÓ: VASÓKOL. Előadások: 5, 7, 9.

PÁTRIA KERTMOZGÓ: AZ ARANY NYOMÁBAN. Előadás este fél 10 órakor.
VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: IVAN TURBINKA. (Színes) Előadások: 4, 6, 8.
UJ IDŐK MOZGÓ: Román híradó 21. sz. — Szovjet híradó 10. sz. — Vidám kerteske. — Sportmagazin. — Alma Ata. — Vakbélgyulladás. — Észak-Bukovina. Színes film.

CAPITOL ÉS PÁTRIA KERTMOZGÓK bemutatják a MOSFILM stúdió alkotását: **AZ ARANY NYOMÁBAN**
Az aranykutatók életéről készült film.
Főszerepben: V. GARDIN, M. DERJAVIN
Előadások kezdete: **CAPITOL: 5, 7, 9.**
PÁTRIA: este 9.30.

„U S I C”
Értesíti az összes kereskedőket és vendéglátóiparosokat, hogy 1950. június 24-én, szombaton délután 5 órakor rendkívüli ülést tart a Szakszervezetek Székháza (volt városháza) dísztermében.

„Alimentara” Állami Kereskedelmi Vállalat, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5. — **AZ IRÁNYÍTOTT ÁRUCIKKEKRE** beiratkozásokat június 20-tól július 10-ig elfogadnak az „Alimentara” Állami Kereskedelmi Vállalat központja, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5. és összes fűszerfiókjai. — **ELADÓ** elsőrendű koncertszögora, teljes fűrdőszobaberendezés, Izrael, Bob-utca 4. — **ELADÓ NŐI KERÉKPÁR** jó állapotban. Sztálingrad-utca 23. — **VEZÉK** jómínőségű, hibátlan női télikabátot, erős termetre. Cim a kiadóban. — **DÓNÁT-UTON** egyhoidas, fiatal, termő gyümölcsös eladó. Ajánlatokat „Komoly vevő” jellegre a kiadóba. — **RÁDIO**, modern, 5 lámpás, kifogástalan állapotban eladó. Vár-utca 10. — **VEZÜNK** fából készült pénztárfülkét és 5-10 kilós konyhai tányérmérleget. „Alimentara” Állami Kereskedelmi Vállalat, Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5. — **LAKATOS SZERSZÁM**, kombinált konyhabutor, 2 teniszrakat, villanykályha eladó. Stefan cel Mare-tér 18. Cenan. — **ELADÓ** keményfából teljes háló, Dubalarilor-Timár-utca 34, ajtó 8. szuterén. — **NAGYON SZÉP** kombinált szobabutor eladó. Dézma-utca 13. — **JÉGSZEKRÉNY** fűrdőszoba-fel-szerelés eladó. Széchenyi-utca 2. Janka Teréz. — **HAJÓKOFFER** eladó. Görögtemplom-utca 21. — **IRÓGÉP (HORDOZHATÓ)**, bébi-mérleg eladó. Széchenyi-tér 31. trafikban. — **VEZÜNK** 9-10 lóerős motorszivattyút, 2 colos centrifugával együtt, 2 turbinásat. „Breiner Béla” szövőüzem, Kolozsvár, Stefan Gheorghiu-utca 5-9. **DOLGOZÓ LAKÓTÁRSNÓT** keresek Rákóczi-negyedbe. Érdeklődők írjanak „Gázfűtés” jellegre a kiadóba. — **RÓKAMIE**, mély gyermekkosci eladó. Május 1-utca 6, ajtó 1. — **HORDOZHATÓ OLYMPIA-irógép** eladó. Marasti (Hősök)-ter 14. — **DIÓFAHÁLÓ** és konyhaberendezés, kitűnő állapotban eladó. Pata-utca 31, Nemes. — **GÁZFŐZŐKEMENCÉ** varrógép eladó. Paplov (Fűrdő)-utca 20, II. emelet, ajtó 8. — **MENYASSZONYI** és korszorulány ruhák, fátlyak, koszoruk kiköcsönzése. „Dahlia”, Horea-utj 35. — **MODERN** 3+1 lámpás rádió eladó. Györgyalvi-ut 77. — **CSALÁDI HÁZ**, kétszer 2 szoba, konyha, összkomfort (Május 1-utca 6. szám, hátulsi része) előnyös fizetési feltételekkel eladó. Érdeklődni Györgyalvi-ut 77. szám alatt, tulajdonosnál. — **MENYASSZONYI** és korszorulány ruhák, fejdíszek, fátlyak kiköcsönzése. „Orchidea”, Dózsa György-utca 22. — **UJ, DIÓFURNÉROS** kombinált szekrény eladó. Csaba-utca 20. — **KOMBINÁLT SZOBA**, konyhabutor, kristályok, ebédlékszék eladók. Gábor Aron-utca 7. — **FRIGIDER**, süllyesztési varrógép, muzeális festmények, szövegek, gázkályha, művészi kandallók, kombinált szoba, antik butorok eladók. Apáczai Csérei János-utca 26, Péter-villa, házmesternél, délelőtti 9-11-ig. — **ELADÓK**: mázsamerleg, hintaszék, menyeczetüllár, olem-derek, konszoltór, márványlap, üvegesablak 90x180. Jókai-utca 10. — **NAGYON OLCSON**, sürgősen eladók: jégkészítő, tizedes mérlegek, Zephyr-kályha, antik szekrény és vitrin, modern asztal, tukor, különböző háztartási cikkeket és butordarabok. Mócok-utca 91. — **VALÓDI PERZSABUNDA** eladó. Victor Babes-utca 3, földszint, ajtó 2. — **FERFI KERÉKPÁR**, jókari, olcsón eladó. Horea-utj 99, trafikban. — **ZONGORA**, bécsi rövid, eladó. Avram Jancu-utca 10, Gábornál. — **KOMBINÁLT SZOBA**, perzsaszőnye-

200-400 literes cinkhordókat, gégek eladók. Malom-utca 2, ajtó 2. — **KOMBINÁLT SZOBA**, konyhabutor és egyéb butordarabok eladók. Kossuth Lajos-utca 32. — **ÖRÖKLAKÁSOK**, családi házak, villák, gyümölcsösök, telkek eladók. Mezey-ügnökség, Dózsa György-utca 16. — **ELADÓ** Dónát-uton, autóbussmegállónál 2 szoba, konyha, háromnegyed holdas gyümölcsöskerttel. Cim a kiadóban. — **VARRÓGÉP** samott-betétes kályha eladó. Deportáltak-utca 11, délelőtt. — **MEGBIZHATÓ** mindenese leányt alkalmazok. Horea-utj 6. szám, bodega. — **BEKÖLTÖZHETŐ** kertes, családi házak, öröklakások, házhelyek sürgősen eladók. Vulcan-ingatlan-forgalmi, Molotov-utca 24. — **VEZÉK** kétszobás, komfortos, parkettes, egyedülálló udvaros családi házat, Poiana ügyvéd, Budai Nagy Antal-utca 5, délután 4-6-ig. — **ELADÓ**: egyszobás, konyhas, kertes, gyümölcsfás családi ház (vívezeték, villany bevezetés), szomszédságában levő üres telkekkel (jelenleg zöldségeskert) együtt, vagy külön-külön is. Esetleg elcserelehető hasonló vidéki házas, kertes ingatlan. Cim a kiadóban.

SPORT

Mit nézzünk meg?

SZOMBATON:

TENISZ. Délután fél 5 órai kezdettel a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen Kolozsvár-Brassó városok közötti teniszmérkőzés.
ÖKÖLVIVÁS. Este fél 9 órakor a Vörös Hadsereg-utca 3 szám alatti udvaron Hadsereg (Kolozsvár)-Dinamo (Bukarest) egyesületek közötti ökölvívóverseny.

VASÁRNAP:

TENISZ. Délelőtt fél 9 órakor és délután fél 5 órai kezdettel a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen Kolozsvár-Brassó városok közötti teniszmérkőzés.
KOSÁRLABDA. A városi közüzemek Farkas-utca 4. alatti pályáján délelőtt 10 órakor Victoria-Bernáth Andor (Maros-

vásárhely) női kosárlabdamerkőzés, 11 órakor Victoria-Bernáth Andor (Marosvásárhely) férfi kosárlabdamerkőzés.
USZÁS. A Herhák (Jánosmivék medencéjében a Vörös Lobogó Dermata uszóversenye a Testnevelési és Sportbizottság egy éves fennállása alkalmából.
RUGBY. Hadsereg (Kolozsvár)-C. S. Pandurul (Bukarest) rugby mérkőzés délután fél 3 órakor a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen.
LABDARUGÁS. Hadsereg-Metalul (Brád) NB. II.-ös mérkőzés délután 4 órakor a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen. — **KESE**-Metalul (Aranyosgyeres) NB. II.-ös mérkőzés délután 6 órakor a Gh. Gheorghiu-Dej sporttelepen.

A „Harc a békéért” kerékpárverseny mezőnye kedden délután 5 és 6 óra között érkezik Besztercéről Kolozsvárra a RMP székháza elé. A versenyzők szerdán pihenőnapot tartanak Kolozsváron, majd csütörtökön déli 12 órakor indulnak Bánffyhyunadra és vissza Kolozsvárra. A versenyzők délután 3 és 4 óra között érkeznek vissza a RMP székháza elé, majd pénteken délben innen indulnak tovább Nagyszében felé.

K A P Á S B Ó L

RNK-CSEHSZLOVÁKIA női válogatott tornászmérkőzés lesz szombaton este Bukarestben. A román csapat versenyzői közül Kerekes Melinda, Gező Olga, Bodó Erzsébet, Regőczy Zsuzsa a kolozsvári Vörös Lobogó Dermata, Batiz Mária és Munteanu Olga a kolozsvári Metalul (Villamosmű) színeiből valók. A RNK csapatának hetedik tagja a bukaresti Perim Stela, aki mint a válogatott legfiatalabb tagja, először szerepel a RNK csapatában.

RNK-BULGÁRIA ökölvívó válogatott mérkőzés lesz ma, szombaton este Bukarestben. A román csapat súlyosportok szerint a következő összeállításban áll ki: Ripka Gusztáv (Kolozsvár), Vasile Secosan (Resica), Gh. Frot (Resica), R. Dumitru (Bukarest), N. Linca (Bukarest), Titá Vasile (Kolozsvár), B. Popovici (Temesvár) és Dumitru Constantin (Bukarest).

Constantin Sandru vezet a „Harc a békéért” kerékpárverseny első két szakasza után

BUKAREST. — Megirtuk, hogy a Testnevelési és Sportbizottság „Harc a békéért” kerékpárversenyt rendez 11 szakaszon. Az első két szakaszt már lefutották. A Bukarest-Buzau 124 kilométeres távon Marin Niculescu került ki győztesként 3 óra 43 perc 05 másodperces idővel. 2. Constantin Sandru. 3. Victor Naidin, 4. Gh. Sandru, 5. Gh. Negoescu, 6. Ciohodaru, 7. Voicu 8. Stefanescu, 9. Sta-

nescu, ugyanezen idővel. A verseny második szakaszán Buzau és Bacau 132 kilométeres távon: 1. Pantazescu 6 óra 54 perc 38 mp. 2. Ionita 6:56.33 mp. 3. Sandru II. 6:56.36 mp. A kétnapos összetett versenyben Constantin Sandru vezet 10:39.41 mp.-es idővel. 2. Marin Niculescu 10:42.07 mp. 3. Pantazescu 10:42.15 mp. A csapatversenyben 1. Hadsereg, 2. Vörös Lobogó, 3. Dinamo.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Mérsékelt, időnként élénk északnyugati, később újból délnyugati szél, változó felhőzet, kisebb záporosó már inkább csak a hegyvidéken. Erős éjszakai lehűlés után a nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

AZ IDEIGLENES BIZOTTSÁG KERESKEDELMI ÜGYOSZTÁLYA tudomására hozza az állami vállalatoknak és a magánüzemek vezetőinek, akiknek a termelés érdekében az Állami Tervező-társág nem irányzott elő parafint, hogy havi igényfelületet soronkívüli nyújtsák be az ügyosztályhoz. Az igénylés utolsó határideje június 25. Utólagos bejelentéseket nem vesznek figyelembe.

ÉRTESETÉS. A FINZLER VEGYTSZITTO ÉS KEMÉFPÉNTŐ ÜZEM (Kolozsvár, Mikósa Klemen-utca 11.), értesíti a dolgozókat, hogy működését továbbra is folytatja és minden szakmabiztos munkát a legjobban és legelőnyösebben elvégzi. 3126

APRÓHIRDETÉS

SCHÖBERL-ÁGY, Siemens-rádió, háromajtós, diófurnéros ruhaszekrény, kanapé, márkás ebédlékszék eladók. Eötvös-utca 25. — **MÉLY GYERMEKKOSCI** eladó. Paul Ehrlich-utca 2, Farkasnál. — **KIFOGÁSTALAN** állapotban levő beletgolókocsi, veszek, Babits Szilveszter, Lupény, Braia-utca. 2. — **ELADÓ** 4+1 Orion-rádió, Einstein-utca 7, ajtó 3. — **ELADÓK:** modern kombinált és ebédlőbutorok, 6+1 Telefunken-rádió, Remington táskairógép, 1. számú vaskassza, Toldi-tér 10, délután 4-7 között. Telefon: 24-79. — **CNERÉP,** légia és kutszivattyú csővel eladó. Rákóczi-ut 67. — **SENYTGYÖRGYHEGY** lábánál egy és háromnegyed hold gyümölcsös eladó. Érdeklődni Kossuth Lajos-utca 42, ügyvédi iroda, dr. Daményinél. — **KONYHA,** ebédlő, ruhaneműk eladók. Salamon, Arany János-utca 13. — **ELADÓ** NSU motorkerékpár, 600-as, oldalkosárral, elsőrendű állapotban. Érdeklődni Brunnaru mértőknél,

Barittu-Malom-utca 28. — **DIÓFURNÉROS,** modern hálószoba, matracos ágybetéttel, szőlen eladók. Filimon Sarbu-utca 13, strand mellett. — **GYERMEKÁGY,** sportkosci férfi tavasz: kabát eladó. Racovita-Erzsébet-ut 16, II. emelet, ajtó 8. — **ELADÓK:** jó főzőkemma, rézkazán kályhával, szekrény, Davidescu, Arany János-utca 15. — **ELADÓK:** faragott ebédlő, különböző méretű perzsaszőnyegek, konyhabutor, gázkályha tartállyal, Molotov-utca 28, új épület. — **ELADÓ KIFOGÁSTALAN** zománcozott fürdőkád és rézhenger. Fantancle-utca 77. — **KOMOD** és egyéb butorok eladók. Barittu-Malom-utca 16, ajtó 4. — **SÜRGŐSEN ELADÓ** egy szobás, konyhás, élékarnás, verandás kis ház. Giordano Bruno-utca 10, Kerekdomb. — **ELADÓK:** teljes, masszív ebédlőberendezés, könyvszekrény és csallárok. Puskin (Függetlenség) utca 3, ajtó 11. — **SINGER SÜLLYESZTŐS** varrógép új állapotban eladó. Mócok-utca 6, ajtó 3. — **VEZÜNK SÜRGŐSEN** villanyjégkészítőkét és

Elveszett iratok

PIERDERE DE ACTE
Urmótoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mainile oricui s'ar afla:
TUSOI ROZA, Cluj, Str. Dózsa György 34, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 19.472-1946, eliberat de Politia Cluj, Cartela de Imbracaminte si Cartela de Alimente tip C., eliberate de Sect. Com., Cluj.
KLETNER FRANCISC si **KLETNER MARIA,** Cluj, Str. Hajongardului Nr. 32-36, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 48.836, eliberat de Politia Cluj, Cartela de alimente tip C. Nr. 614.954, tip D1, Nr. 614.953, Kovács Isif cartela de alimente tip C. Nr. 414.121 si cartele de imbracaminte, eliberate de Sectia Comerciala Cluj, 3129
SZOLLÓSI PARASCHIVA, Cluj, Str. Pavlov Nr. 5, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 120.333-1950, seria Hu, eliberat de Militia Cluj, Cartela de membru Nr. 22.997-823, eliberat de Sindicatul Salarialilor Casnici, Cluj, 3140
DIRECTIUNEA IV. REGIONALA LA DRUMURI SI APE, CLUJ, unicitul scrisorii de trasura a vagonului Nr. 420.175 in valoare de Lei 7725, eliberat de Statiunea CFR Varfuri la Juc. 3171
TRUTA ANA, Cluj, Str. Papiu Ilarian Nr. 7, Cartela de imbracaminte tip D, Nr. 2.035.779, eliberat de Sectia Comerciala, Cluj.
R. P. R. Corpul Portareilor Tribunalei, Cluj, Dosar Nr. 261-1949, PUBLICATIUNEA DE VANZARE, In ziua de 28. Iunie 1950, orele 8. dim. se vinde la licitatie publica in Cluj, Str. Széchenyi Nr. 16, i-ar in continuare in Str. Einstein Nr. 10, doua dulapuri combinate, un cantar automatic, doua covaro persane, si alte obiecte casnice, i-ar in continuare in Str. M. Kogalniceanu Nr. 21, un vait cu motor electric, doua masine cu motor electric, si alte obiecte de instalatie pentru fabricarea bombonelor. Portarel-Sef: (ss) Ioan Campeanu I. S. 3216

Világosság

szerkesztőség: Horea-ut 6., II. emelet. Telefon: 15-35. — **Kiadóhivatal:** Molotov-utca 16, Telefon: 19-11. — **Laptulajdonos:** „Petőfi” Lap-és Könyvkiadó RT. Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF